

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cătălin Scutelnic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Calancea Oleg Valeriu, născut la 03 august 1989, originar și locuitor în s. Zubrești, r-nul Strășeni,

Termenul de examinare a cauzei:

- *prima instanță: 07.05.2013 – 01.07.2015;*

- *instanța de apel: 31.07.2015- 18.09.2015;*

- *instanța de recurs: 11.11.2015- 02.12.2015;*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 01 iulie 2015, *cauza fiind examinată în procedură simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală*, Calancea Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Calancea Oleg la 11 noiembrie 2014, aproximativ la ora 16.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, fără a deține permis de conducere, acționînd în mod intenționat, conștientizînd caracterul ilegal al acțiunilor sale, încălcînd prevederile pct. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 296 din data de 16.04.2009, a condus automobilul de model „VAZ 2106” cu numere de înmatriculare ILAN 076 prin satul Zubrești din raionul Strășeni, după care la un moment a stopat automobilul și a coborît de la volan apropiindu-se de un grup de persoane cu care a inițiat un conflict.

Fiind solicitată intervenția colaboratorilor de poliție, aceștia l-au însoțit la Inspectoratul de Poliție Strășeni, unde pentru confirmarea și aprecierea gradului

stării de ebrietate a lui Calancea Oleg a fost supus testării alcoolscoapice cu aplicarea alcooltestului „Drager 6810”.

În rezultatul acestei testări s-a constatat că în aerul expirat de inculpat se conține o concentrație de alcool în mărime de 0.67 mg/l, care conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, solicitând casarea acesteia rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă penală non privativă de libertate sub formă de amendă, prevăzută la art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

În argumentarea apelului a indicat că:

- pedeapsa penală aplicată este prea aspră în raport cu fapta comisă și cumulul de circumstanțe atenuante prezentate instanței;

- pedeapsa penală aplicată nu a fost corect individualizată, deoarece conform materialelor cauzei, inculpatul nu are antecedente penale, se căiește sincer de cele comise, a contribuit la descoperirea infracțiunii, nu s-a eschivat de la organul de urmărire penală, este caracterizat pozitiv și este unicul întreținător al familiei, avînd-o la întreținere pe mama sa bolnavă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2015, a fost admis apelul declarat, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o hotărâre nouă, conform ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care:

Calancea Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale – 16 000 (șaisprezece mii) lei și eliberat de sub arest imediat în sala de judecată.

4.1. Colegiul penal și-a motivat soluția prin faptul că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine dînd faptei săvîrșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Referitor la stabilirea și individualizarea pedepsei penale, Colegiul a atenționat că în temeiul art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de fond a constatat ca circumstanță agravantă săvîrșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a comis și a fost condamnat pentru o infracțiune similară, iar ca circumstanță atenuantă a stabilit căința sinceră, recunoașterea vinovăției, caracteristica pozitivă a inculpatului.

Ținînd cont de personalitatea inculpatului și influența pedepsei asupra corectării și reeducării acestuia, cît și prevenirea săvîrșirii unor noi infracțiuni, instanța de fond a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea lui Calancea Oleg este posibilă doar aplicîndu-i o pedeapsă penală privativă de libertate sub formă de închisoare.

Însă, Colegiul penal a considerat că, instanța de fond nu a individualizat exhaustiv în temeiul art. 7, 75 Cod penal pedeapsa penală aplicată inculpatului, iar pedeapsa sub formă de închisoare este una prea aspră și neproporțională infracțiunii comise, luînd în considerație personalitatea lui Calancea Oleg care a săvîrșit o infracțiune ușoară, antecedentele penale sunt stinse, se căiește sincer și regretă de cele

săvârșite, a conștientizat gravitatea faptelor comise, a colaborat cu organul de urmărire penală, are la întreținere mama bolnavă, se caracterizează pozitiv (f.d. 107).

În opinia instanței de apel, instanța de fond în mod eronat a apreciat ca circumstanță agravantă „săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a comis și a fost condamnat pentru o infracțiune similară”, deoarece antecedentul inculpatului este stins, persoana fiind reabilitată, iar în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) Cod penal, reabilitarea anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale.

Din aceste considerente, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, este echitabilă și rațională aplicarea unei pedepse non privative de libertate sub formă de amendă, care conform art. 61 alin. (2) Cod penal va asigura atingerea scopului pedepsei penale, și anume, restabilirea echității sociale, corijare și reeducarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane.

5. Împotriva hotărârii menționate procurorul a declarat recurs ordinar invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută sentința instanței de fond.

În motivarea recursului procurorul invocă că:

- la stabilirea pedepsei instanța de apel nu s-a condus de dispoziția art. 75 alin. (1) Cod penal, iar recunoașterea vinovăției de către inculpat și căința sinceră reprezintă doar o oportunitate în vederea micșorării cel puțin a limitei pedepsei aplicate;

- instanța de apel urma să ia în considerație că infracțiunea a fost săvârșită de către inculpat cu intenție directă, iar prin acțiunile sale a pus în pericol viața și sănătatea altor participanți la trafic și inculpatul nu este la prima abatere, deoarece anterior a fost condamnat pentru fapte analogice fiind supus unei pedepse non privative de libertate, care nu și-a atins scopul.

5.1. Asupra recursului a depus referință avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului, prin care s-a expus pentru respingerea acestuia, deoarece instanța de apel a emis o hotărâre legală și pedeapsa aplicată sub formă de amendă a întrunit pe deplin măsura constrângerii statale și Calanea Oleg a achitat suma de 8000 lei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului ordinar declarat de procuror se conchide că recurentul invocă ca temei de drept pct. 10) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În același context instanța de recurs reține că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului, însă hotărârea instanței de apel este criticată în partea stabilirii pedepsei, care se consideră a fi una prea blândă reieșind din circumstanțele cauzei.

Potrivit art. 61 Cod penal pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a acesteia, instanța de judecată stabilește pedeapsa luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea art. 264¹ alin. (4) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul. De altfel, individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete stabilite lui Calancea Oleg, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Sancțiunea art.264¹ alin.(4) Cod penal în baza căruia Calancea Oleg a fost declarat vinovat, prevede o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 700 la 800 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, sau închisoare de pînă la 1 an.

În temeiul art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, de către instanța de apel lui Calancea Oleg i-a fost stabilită pedeapsă în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale.

Conform părții descriptive a deciziei, instanța de apel a menționat că pedeapsa sub formă de închisoare stabilită de instanța de fond, este una prea aspră și neproportională infracțiunii comise, luând în considerație personalitatea lui Calancea Oleg, care a săvârșit o infracțiune ușoară, antecedentele penale sunt stinse, se căiește sincer și regretă de cele săvârșite, a conștientizat gravitatea faptelor comise, a colaborat cu organele de urmărire penală, are la întreținere pe mama sa bolnavă, se caracterizează pozitiv și la aplicarea pedepsei a ținut cont de gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele atenuante prezente în cauză, precum și de persoana inculpatului.

Astfel, Colegiul reține că instanța de apel corect a menționat că corectarea și reeducarea inculpatului poate fi obținută prin aplicarea unei pedepse non privative de libertate sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale, care este o pedeapsă echitabilă și totodată, se precizează că antecedentul inculpatului este stins, persoana fiind reabilitată, iar în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) Cod penal, reabilitarea anulează toate incapacitățile și decăderile din drepturi legate de antecedentele penale.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că temeiul pentru recurs invocat de recurent nu este relevant cauzei, iar instanța de apel just a casat soluția primei instanțe și și-a motivat corect soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 din Codul penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului incriminat acestuia prin rechizitoriu.

Față de cele ce preced, Colegiul penal consideră că temei pentru aplicarea unei pedepse mai aspre în privința lui Calancea Oleg, așa cum a concluzionat instanța de fond, nu se constată, iar pedeapsa răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Concomitent, urmează de evidențiat faptul că argumentele invocate în recurs de către procuror au fost deja obiect de judecare în instanța de apel și aceasta, respectând prevederile art.414 alin.(3) și art.417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, iar careva noi argumente în recursuri recurentul nu a indicat.

Prin urmare, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată careva eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate de către procuror.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la care se face referință, deci, nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2015, în cauza penală în privința lui Calancea Oleg, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 29 decembrie 2015.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun